

Издази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.

За АУСТРО-УГАРСКУ, БОСНУ
и ХЕРЦЕГОВИНУ на годину 6
ф., на по године 3 ф., на четврт
године 1 ф. 50 новч.

За све остале земље годишње
20 фран. у влату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплата шаље се поштанском
услугом непосредно админи-
страцији „Гл. Црног.“ на Цетиње,
или отпрајничким новина на
коју драго пошту: у коме је на-
ручице, може се преплатити
код г. *Петра Рамадановића*, књаж.
мрш. агента у Котор а Долин се
шаљу уредничству. Рукописи се
не враћају.

За огласе плаћа се: за
сваку ријеч или за број од пет
цифара по 3 новчића за први
пут, а за сваки даљи пут по 2
новчића.

ВЕСЕЉЕ КЊАЖЕВСКЕ КУЋЕ.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ЧЕСТИТКЕ.

I. Његово Величанство Цар
Никола II. управио је из Царскога
Села следећу депешу:

Son Altesse Prince NICOLAS

Cetinje

Prenant une vive part à tout ce
qui concerne Votre Altesse et la famille
princiére, Je m'associe de coeur aux
sentiments, que doit Vous faire éprouver
l'heureux événement, célébré aujourd'hui.
Je Vous prie d'agréer en mon nom
comme en celui de l'Impératrice nos
sincères félicitations et nos meilleurs
vœux, et d'en être l'interprète auprès
des jeunes mariés.

Nicolas.

Његово Височанству Књази НИКОЛИ
Цетиње

Учествујући живо у све оно што се
тиче Вашег Височанства и Књажевске
Породице, придружујем се из срца осје-
ћајима, које мора будити у Вама срећни
догађај, данас прослављени. Ја Вас мо-
лим да примите у име Моје као и у
име Царичино Наша искрена честитања
и Наше најбоље жеље, и да будете
тумач истијех код младенаца.

Никола.

Његово Височанство Господар
одговорио је на ову депешу следећом:

Sa Majesté l'Empereur

Tzarskoe Selo

Je suis profondément pénétré et
reconnaisant, Sire, des marques de hau-
te et gracieuse bienveillance par les-
quelles Vos Majestés Impériales ont daigné
s'associer à notre joie de Famille. Vos
bontés, Sire, pour moi et les miens
sont infinies. Les jeunes mariés parta-
gent nos sentiments et se mettent aux
pieds de Vos Majestés.

Nicolas.

Његово Височанству Цару НИКОЛИ II
Царекоје Село

Ја сам дубоко дирнут и благода-
ран, Величанство, на знацима високог
и милостивог благовољења, којима су се
Ваша Царска Величанства изволила при-
дружити нашој породичној радости. Ваше
доброте, Величанство, за Моје и за Мене
бескрајне су. Младенци дијеле с нама
ова чувства и постављају се пред ногама
Вашијех Величанстава.

Никола.

II. Њезино Величанство Царица
Марија Феодоровна управила је следећу
депешу из Гачине:

Књази НИКОЛИ

Цетиње

Je Vous exprime à Vous et à la
Princesse tous les vœux de coeur, que
je forme pour le bonheur des jeunes
mariés.

Maria.

Књази НИКОЛИ

Цетиње

Вама и Књагињи изражавам Моје
најсрдачније жеље за срећу младенаца.

Марија.

Његово Височанство Господар
на ову депешу одговорио је следећом:

Sa Majesté l'Impératrice

MARIE FEODOROVNA

Gatchina

La princesse et moi sommes profon-

dement touché du gracieux souvenir de
Votre Majesté et des vœux de bonheur
qu' Elle fait pour le couple benî hier.
Nous Vous prions Madame d'en agréer
nos sinceres remerciements.

Nicolas.

Њезино Величанство Царица

МАРИЈИ ФЕОДОРОВНОЈ

Гачина

Књагиња и Ја дубоко смо дирнути
милостивим осјећањем Вашег Величан-
ства као и жељама Вашим за срећу јучер
благословеног пара, те молимо Ваше
Величанство да примите нашу најискре-
нију захвалност.

Никола.

III. Његово Величанство италиј-
ски Краљ Умберто управно је следећу
депешу из Торина:

Son Altesse le Prince de Montenegro.

Cetinje

Associe par le coeur et la pensée
à la cérémonie, qui va assurer le bon-
heur de ta fille bien aimée la Princesse
Anna. La Reine et moi nous adressons
à Dieu des vœux ardents pour elle et
pour son époux.

Humbert.

Његовом Височанству Књази
Црне Горе.

Цетиње

Срцем и мислима придружујем се
обреду, који ће ујачити срећу Твоје
љубљене шћери Књагиње Ане. Краљица
и Ја управљамо Богу наше горуће молит-
ве за њу и њена супруга.

Умберто.

IV. Њезино Величанство Кра-
љица Наталија управила је следећу
депешу из Биограда:

Son Altesse Prince de Montenegro

Cetigne

Prie Votre Altesse accepter mes
vœux les plus affectueux pour le bon-
heur de Votre fille bienaimée.

Nathalie.

Његовом Височанству Књази
Црне Горе.

Цетиње

Молим Ваше Височанство, примите
моје најсрдачније живе жеље за срећу
Ваше љубљене шћери.

Наталија.

V. Његово Величанство Краљ
Александар I. управно је следећу
депешу из Биограда:

Његово Височанству Књази НИКОЛИ I.

Цетиње

Приликом вјенчања Твоје шћери
Књагињице Ане шаљем Теби и Њеном
Височанству Књагињи моје најискреније
честитке и најтоплије жеље за срећу
младенаца.

Александар.

Његово Височанство Господар
на ову депешу одговорио је следећом:

Његовом Величанству Краљу

АЛЕКСАНДРУ I.

Биоград.

Књагињиним и Моме срцу још пу-
ном радоснога задовољства од Твога
бављења међу нама најпријатнија су
Твоја честитања и Твоје топле жеље
за срећу наших младенаца, за које Ти
најсрдачније захваљујемо.

Никола.

VI. Његово Краљевско Височан-
ство бугарски Књаз Фердинанд упра-
вио је следећу депешу из Париза:

Prince de Montenegro

Cetinje

Reçois aussi que la Princesse et
tes enfants tous mes vœux. En ce jour
mes pensées et prières sont près de Toi
et des Tiens.

Ferdinand.

Књази Црне Горе.

Цетиње

Прими Ти и Књагиња и Твоја дје-
ца све моје живе жеље. У ови дан су
моје мисли и молитве уз Тебе и уз
Твоје.

Фердинанд.

VII. Г. Љ. Симић, пресједник
министарства Краљевине Србије, упра-
вио је следећу депешу из Биограда:

Његовом Височанству Књази

Цетиње

У име владе Краљевске чест ми
је честитати Вашем Височанству и
Књагињи дашчице Ваше родитељско
весеље. Нека Бог благослови брачну
везу Књагињице Ане, самој на радости,
Црној Гори на миру.

Симић.

Његово Височанство Господар
одговорио је на ову депешу следећом:

Г. СИМИЋУ, пресјед. министарства
Биоград

Књагиња и Ја најсрдачније захва-
љујемо Вама, г. пресједниче, и Краљев-
ској влади на изражена нам чести-
тања и осјећања поводом удабе наше
миле шћери Ане. Најбоља успомена,
коју међу нама оставиште, даје нам
најживље осјећања поштом Вашијех
честитава.

Никола.

СВЕЧАНА ПОЗОРИШНА ПРЕСТАВА.

У суботу је била свечана пре-
става у књажевском позоришту у
Зетском Дому. Протићева позоришна
дружина давала је „Вида“ од Драг.
Брзак и Ј. Веселиновића.

Присутствовали су само нарочито
позвани, у малој парад.

Други ред ложа заузимаху су
чланови дипломатског тијела, а ложе
при земљи наши великодостојници.

У партеру су били главари из
унутрашњости и одличнији грађани.

Кад је дошао Двор, био је доче-
кан свијема присутнијема на ногама
и бурнијем кличањем: живјели!

Престава је праћена живијем
интересом и плескањем, којим су
особито били одликовани г. Миленко-
вић (Максим), и гђа Стојчевића (Жи-
вана). Како се комад дошао високи-
јем Особама, које су све биле при-
сутне, најбоља је доказ, што је сјутри-
дан послје подна била позвана дру-
жина у Насљедњиков Дворац, гдје
је отијевала све пјесме из Вида, и
неке на захтјевање понављала.

ДИПЛОМАТСКИ ОБЈЕД.

У недељу су Њихова Царска
Височанства Велики Књаз Петар,
и Књаз Ђорђе Романовски, Војвода
Лајхтембершки, чинили посјете Њи-
ховим Високопреосвештенствима Ми-
трополитима г. Митрофану и г. Хади-
Саву, а шфовима дипломатског тије-

ла и њиховим министрима оставили
су карте. Њ. С. Књаз Петар Кара-
ђорђевић чинио је исте посјете.

У вечер је био велики објед за
58 особа. Њезином Височанству Кња-
гињи на десној сједио је Његова
Свјетлост Књаз Франц Јосиф Батен-
бершки, а на лијевој Његово Царско
Височанство Велики Књаз Петар;
Његовом Височанству Господару на
десној Њезино Царско Височанство
Велика Књагинја Милица, а на лије-
вој Њезино Царско Височанство Кња-
гиња Стане Романовска, Војвоткиња
Лајхтембершка, Књаз Петар Кара-
ђорђевић, Књаз Ђорђе Романовски
и т. д. Међу позванијема били су
изванредни посланици: Његовог Ве-
личанства Цара Николе II, госпо-
дин Аргироуло, Њезиног Вели-
чанства Краљиче италијеске Викторије,
г. Кенеди са госпођом, Његовог Вели-
чанства аустро-угарског Цара Франца
Јосифа, г. Кућински са госпођом,
шефови дипломатског тијела са госпо-
ђама, наши министри са госпођама,
и свите.

Преко обједа Његово Височанство
Господар подигао је прву чашу са
следећом здравицом:

Од настанка Мога Дома и
пњим скопчаног новог држав-
ног живота Црне Горе, Моји Прет-
ци и Народ црногорски вагда и
непоколебно, срцем и душом, би-
ли су одани братској Русији и
Њеним славним Царевима.

Његово Величанство, данас
сретно владајући Император не-
том љубављу Својих великијех
Предака покровитељствује Мене,
Мој Дом и Мој народ.

Његово Императорско Ве-
личанство благовољно је и овом
приликом показати нам ту љубав
Своју учествујући на овој свад-
оби и одредивши да Његову Ви-
соку Особу на овом весељу за-
ступате Ви, Господине Посла-
ниче, који сте кроз толико година
били вјерни, одушевљени посред-
ник између узвишенога Господара
Императора Вапнега и Мене, сад,
као и за благословенога живота
мога бесмртнога добротвора Цара
Александра III, — посредник из-
међу срцаца руских и црногорских.

Ја и Мој народ силно смо
узбуђени и дубоко благодарни
Његовом Императорском Вели-
чанству на толикој наклоности
и љубави, и Ја пијем за здравље,
срећу, славу и силу Његовога
Величан. Императора Николе II,
Њезинога Величанства Царице
Александре Феодоровне и братске
нам Русије!

Здравицу су сви присутни са-
слушали стојећи на ногама и одавали
јој се бурнијем усклицима „Живјели!“

Његово Височанство Господар
другу чашу је подигао са следећом
здравицом:

Њезино Величанство Краљица
Велике Британије благовољела је
приликом ове радосне свечаности
у Моме Дому указати Ми особиту

наклоност Своју Својом Мени драгоцјеном одлуком да буде учасник њезин.

Њезино Величанство извољело је Вас, Господине Министре одредити, да представљате Високу Особу Њезину а да Ми та радост још ближа буде, Њезино Величанство имало је милостиву доброту баш овом свечаном приликом унаприједити Вас наименовањем за Свог министра код Мене.

Ја сам дубоко благодаран Њезиним Величанству на толикој милостивој пажњи и Ја подижем чашу за здравље Њезинога Величанства Краљице Викторије!

Сви присутни на исти начин су здравицу саслушали и одавали јој се, и музика енглеском химном.

Његово Височанство Господар трећу чашу је подигао са следећом здравицом:

Срећан сам био вагда уживати благовољење Његовога Величанства Цара и Краља сусједне велике Монархије.

Чувства признања и благодарности за ову сталну доброту племенитог Монарха према Мени, данас су радосно увеличана учашћем у овоме весељу Мога Дома, које Његово Величанство узима преко Вас, Господине Министре, као Свога парочитог заступника.

Његово Величанство је духовни Отац Моме предрагом Зету Књазу Францу Јосифу. Ја сам срећан и радостан да Моја премила Кћер Ана улази под милостиво и моћно окриље овога духовнога еродегва.

Ова чуства Моја слијевају се у најбоље жеље за Његово Величанство, којему подижем ову здравицу. Да живи Његово Величанство Цар и Краљ Франц Јосиф!

И овој су се здравици на исти начин сви гости одавали, а музика аустријском химном.

Четврту је чашу Његово Височанство Господар намијенио са следећом здравицом:

Људски живот испуњавају правом срећом и најљепшим задовољством добри пријатељи.

Ја сам радостан, што браком, у који ступају Моја предрага Дјеца, Књагињица Ана и Књаз Франц-Јосиф, добивам новог милоча пријатеља у сјајном Владалачком Дому Хесенском.

Ја подижем чашу са пуним срцем радоснога задовољства за здравље узвишеноме старјешини славнога Дома Хесенскога, сретно владајућем Великом Војводи од Хесена, Његовом Височанству Ернесту Људовику I.

Гости су се одавали опет клицањем „живио!“

И пету је чашу испио Високи Домаћин са овим топлијем ријечима из очинског срца:

Ја подижем још једанпут чашу. Дикем је пренегуњен дубоком благодарношћу Свевиниљему на великој милости Његовој, који је дао живота Књагињи и Мени, да дочекамо ту радост и срећу родитељску и владалачку, да смо данас окружени милним Зетовима и Берима Нашим, Синицима Нашим и Унуцима Нашим и да нам ову радост и срећу

увеличају Својим пријатељским учествовањем толики Владалачки Домови.

Слава Богу! За Твоје здравље, Велики Књаже, за Твоје, Књаже Ђорђе, за Твоје, Књаже Петре, за Твоје, Књаже Францу и за здравље присутног Ми драгог Зета Књаза Неапољског. Сви здрави, драга Моја Ђеца, Синици, Кћери, Зетови и Унуци Моји — Живјели!

На ову здравицу, која је изазвала бурно клицање „живјели!“ одговорио је Његово Царско Височанство Велики Књаз Петар топлијем ријечима, подигнувши чашу у здравље Његовог Височанства Господара Књаза и Њеног Височанства Књагиње Милене.

И опет најодушевљенији усклици „живјели!“

ВЕЛИКО СОАРЕ.

Послије вечере у 9 сати слиједило је велико соаре, на ком су имали част да присуствују, осим гости, који су били на обједу, још више позванијех одличнијех особа.

Овакога вечера још није било у нашем Двору. И да не говоримо, већ се читаоци сјећају узрока овог изванредног сјаја и задовољства. Ту су били први пут, овако свечаном приликом, Њихова Царска Височанства: Велики Књаз Петар, Велика Књагиња Милица, Књаз Ђорђе Романовски, Војвода Лајхтембершки и Књагиња Стане Романовска, Војвоткиња Лајхтембершка, који су држали серкле, имајући за свакога по коју љубазну ријеч, а сви у најбољем здрављу. Уз то је био ту Његова Свјетлост Књаз Батенбершки са својом свитом, сви у војничкој униформи, а све виђени и љубазни људи. Велики салон и побочни му били су пуни тако сјајног друштва у најбољем расположењу, које су срећни Домаћини урођењем им својствима још више изазивали.

У 10 сати отпочела је играчка најаниранија, и у исто доба отворио се салон за пушење, гдје су се водили разговори између појединијех особа.

Међу тим у трпезарији је била пуна трпеза хладнијех јела и слаткарџа са развијем пићем, гдје су били служени гости, кад су хтели, све док је оно соаре трајало, до једног сата после поноћи.

У последњем је Њезина Свјетлост Књагињица Ана чинила посјете, а у Двору се наредивало за сјутрашње срећно вјенчање.

Такође се китио пут од Двора до Манастира, и од велике гостионице до Дворца Наследничког. О дирекцији унијетим лаворонијем вјенчанима, на којима су се вијале заставе црногорске и хесенске, висили су такође лаворови вјенци. А пред вечер је била варош искићена заставама, по којој је вршио народ, у пркос киши, која је вас дан падала. У 8 сати је отпочело венчање.

Исти дан је присио из Цариграда г. Тефик-бег, почасни адјутант Његовог Величанства Султана, који је донио Њезиној Свјетлости Књагињици Ани од стране Његовог Величанства богате дарове, са ручнијем писмом Његовом Височанству Господару.

Његова Величанства Цар и Царица руска и Краљ и Краљица италијска послали су своје дарове управо у Дармштат.

СВЕЧАНО ВЈЕНЧАЊЕ

За свечано вјенчање био је издат дав прије следећи распоред:

„Сјутра 6-ог Маја у 9 ура у јутро, приликом сретног ступања у брак Њ. Св. Књагињице Црногорске Ане са Њег. Св. Књазом Францом Јосифом од Батенберга, извршиће се у катедралној свјетлостејој цркви свечано вјенчање, по православном

обреду, те ће истом у највишој парадни, са црногорским лентама и орденима присуствовати: дипломатски кор, Госпође Књ. Фамилије и Дворске Даме, Министри, Велико-Судије и Бригадери, и т. д. Како ће Њих. Височанства доћи у цркву са Њих. Царским Височанствима, Својим Високим Гостима, Високим Младенцима, и са свитама, зависће од времена.

„Остало чиновништво треба да буде у највишој парадни, и да се поравјести у просторијама манастирским. Госпође Велико-Судија, бригадира, официра, секретара, професора и осталих грађанства позивају се да на 8½ буду пред Књ. Двором, и то ако буде лијепо вријеме.

„Војска чини шпалир и одаје војничке почаси. При свршетку вјенчања пуца 21 топ, а војна музика, пред Св. Двором свира химну.

„Варош има бити окићена.

„По свршетку вјенчања, све госпође и господа, који су били у цркви, иду у Св. Двор на честитање; Госпође у салон Њ. В. Књагиње, а господа у салон Њ. В. Господара, и ту очекују повратак Високих Младенаца из легације великобританске, ће ће Исти примити благослов по пропису евангелске цркве.“

У уторник је дан освануо облачан, али су се облаци од истока танјили.

По горњем распореду свако је заузимао своја мјеста. Војници су чинили шпалир од Двора до Манастира. Чиновништво је заузимало просторије манастирске. Дипломатско тијело, великосудије и бригадери заузели су своја мјеста у цркви.

Мако испред 9 сати Његово Височанство Књаз Франц Јосиф Батенбершки са г. војводом Војком Петровићем и са својом пратњом дошао је у цркву.

Тачно у 9 сати, а тамап је тада било и сунце угријало, кренула се из Двора свечана пратња пут Манастира. Војници су узели пред прса, народ који је окруживао сву цркву, и гдје је имао приступа до Манастира, подиже одушевљено клицање; а звона манастирска огласише полазак на вјенчање Свјетле Црногорске Одиве.

Најарије су ишла два дворска официра са дивизијем китама свежега цвијећа, па је сјајна пратња одила овим редом:

Његово Височанство Књаз Никола са Њезиним Свјетлости Књагињицом Аном, у бијелом невјестачком руку, дугијем скутом, који су носили Њих. Свјетлости: Књагињица Вјера, Књажевић Петар, Књагињица Јелена Карађорђевић, и Књажевићи Ђорђе и Александар Карађорђевићи, Госпођица Кенеди, Госпођица Петровић и Госпођица Вукотић.

Његово Царско Височанство Велики Књаз Петар са Њезиним Височанством Књагињом Миленом.

Њег. Царско Височанство Књаз Ђорђе Романовски, Војвода Лајхтембершки са Њезинијем Царскијем Височанством Великом Књагињом Милицом.

Његова Свјетлост Књаз Петар Карађорђевић са Њезинијем Царскијем Височанством Књагињом Станом Романовском, Војвоткињом Лајхтембершком

Његово Височанство Књаз Данило са госпођом Ђушом Петровићом.

Његова Свјетлост Књаз Мирко са госпођом Виком Петровићом.

Г. Аргироуло, царско-руски изванредни посланик и опуномоћени министар, нарочити преставник Његовог Величанства Цара Николе, са Њезиним Свјетлости Књагињицом Ксенијом.

Г. вој. Гавро Вукотић, наш министар иностранијех дјела, са госпођом Кенеди.

Г. Кенеди, енглески министар, нарочити преставник Њезиног Величанства Краљице Викторије, са госпођом Кућински.

Г. Кућински, аустро-угарски министар-резидент, нарочити преставник Његовог Величанства Цара Франца-Јосифа, са госпођом Ђелом Вукотићом.

Г. вој. Симо Поповић, министар просјете, са госпођом Марицом Пламенац.

Г. вој. Илија Пламенац, војни министар, са госпођом Марицом Поповићом.

Г. вој. Шако Петровић са госпођом Матановићом.

Г. др. В. Богшић, министар правде, са госпођицом Најком.

Г. Нико Матановић, министар финансија, са госпођом Ђура Петровићом.

У манастирској цркви обред вјенчања је извршио Високопреосвештени Митрополит г. Митрофан са мјеснијем свештенством, а кумовао је Свјетлијем Младенцима Његова Свјетлост Књаз Мирко и граф Ербах-Шенберг. На хору је пјевао дјевојачки хор института Царице Марије. Црквени чин вјенчања трајао је до 10 сати и 5 минута.

Из цркве су изашли Младенци уз најодушевљеније акламирање мноштва народа, груквање топова и свирањем музике химне црногорске па њемачке, па се упутила висока пратња истијем редом, само што су сада Високи Младенци ишли испод руке, а Њег. Височанство Господар пред Њима, и што је пратња била увеличана господом и госпођама дипломатског тијела, у етап енглеске легације, гдје су Младенци примили благољав по пропису евангелске цркве од евангелског вјетара, бившег вјетарника Његове Височанства Књаза Батенбершког, који им је држао сходну бесједу.

Паша тога је слиједила закуска, при којој је Његово Височанство Књаз Никола подигао чашу са овом здравицом:

Господине Министре!

У срцу Велике Владарке, којега зраци доброте и милости грију милионе поданика у царству безконачном, нашла је топлога мјеста Моја премила Кћер Ана.

Као нови знак те љубави Ја високо цијеним милост Њезинога Краљевскога и Царскога Величанства, којом је благовољела учествовати у данашњој радости Мога Дома, одредивши, Господине Заступниче, Вану особу, Мене вагда драгу и много уважену, да Њено Величанство на овој свадби представите.

Под окриљем тога високог благовољења Њезинога Величанства, а под сјеном Њезине славне заставе, која се вије на овоме дому, благословљено је ето сада и обредом евангеличким вјенчање Моје предраге Ђеце, Књагиње Ане и Књаза Франца Јосифа Батенберга, свршено у нашој катедралној цркви по нашем православном закону.

Из сретнога родитељског срца Књагињина и Мога, преиспуњена чувствима дубоке захвалности и преданости према милостивој Владарки, ову здравицу, коју подижем Њеном Величанству, прате најодушевљенији усклици Наши: да живи Њезино Величанство Краљица Викторија!

Г. Кенеди је одговорио Његовом Височанству овом значајном бесједом:

Monseigneur, les paroles éloquentes que Votre Altesse vient de prononcer seront transmises par moi à Sa Majesté la Reine, dont j'ai l'honneur de représenter aujourd'hui, auprès de Votre Altesse, l'Auguste Personne. Votre

Altesse connaît bien les sentiments de vif intérêt et d'affection avec lesquels Sa Majesté envisage l'Alliance Princièrè qui a été aujourd'hui bénie.

Pour moi, Monseigneur, ce sera un Souvenir ineffaçable dont je serai toujours bien fier, d'avoir joué un modeste rôle dans l'accomplissement d'un événement qui marque, j'aime à le croire, une époque bien intéressante dans l'histoire glorieuse de Votre cher Pays, car pour la première fois nous voyons la Dynastie Régnaute du Monténègro, qui est déjà étroitement liée avec les Augustes Souverains de Russie et d'Italie, entrer en relations de proche parenté avec la Famille Royale d'Angleterre.

J'ose demander à Votre Altesse d'ajouter aux faveurs dont j'ai été si souvent l'objet de la part de Votre Altesse et Votre Auguste Epouse en me permettant d'inviter Vos Altesses, Leurs Excellences, et tous ceux qui assistent à cete cérémonie nuptiale à boire à la santé de Leurs Altesses le Prince et la Princesse François-Joseph de Battenberg, et j'ose, en même temps exprimer un vœu qui n'est que l'écho des sentiments qui animent le Grand Cœur de mon Auguste Souveraine, c'est que Dieu bénisse Leurs Altesses le Prince et la Princesse François-Joseph de Battenberg, et qu'Il Les comble de ses bienfaits dans l'heureux avenir qui s'ouvre aujourd'hui pour eux. —

Што у српском преводу гласи:

„Господару, рјечиту бесједу Вашег Височанства, коју сада изговоришете, предаћу Њезином Величанству Краљици, коју Узвишену Особу имам част представљати данас код Вас. Вашем Височанству су позната чувства живог интереса и љубави, с којима Њезино Величанство прати Књажевску везу, која данас би благословена.

„За мене, Господару, остаће неизгладив спомен, и којим ћу се ваада дичити, те играх скромну улогу у извршавању једнога чина, који биљежи једну епоху значајну у славној повјесници Ваше отаџбине, јер за први пут видимо владајућу Династију црногорску, која је већ најтјешње везана са Узвишеним Владарима Русије и Италије, гдје улази у одношаје блискога сродства и са Краљевском енглеском Породицом.

„Дозволите ми сада, Ваше Височанство, додати милостима, којих бих предмет од стране Вашег Височанства и Узвишене Вам Супруге, дозволу, позвати Вашу Височанства, Њихова Превосходитељства, и све оне, који су присутни овој брачној церемонији, напиту у здравље Њ. Њ. В. В. Књаза и Књагиње Франца Јосифа Батенберга, усуђујући се у исто вријеме изразити једну молитву, која није него одјек чувства, која одушевљавају Велико Срце моје Августејше Владарке: а та је, да Бог благослови Њ. Њ. В. В. Књаза и Књагињу Франца Јосифа Батенберга и преиспуни их својом благодатношћу у срећној будућности, која се данас срећно за њих отвара!“

Док се то збивало у енглеској легадији, Њихова Високопреосвештенства и наши великодостојници са госпођама пошпи су у Двор, гдје су чекали Високе Младенце, да им честитају, а остали народ био је притиснуо сву пјачу у наоколо.

Кад је изашла сватовска пратња из енглеске легадије, гдје је провела пуне три четврти уре, одушевљено клицање и свирање музике испратило је у Двор, гдје је слиједило честитање. Али се народ није мицао с пјаче, премда је онет киша била почела пријетити, него је непрестано акламирао Младенце. Тада је изашао Његово Височанство Књаз Батенбершки на балкон и јаснијем гласом а на руском језику захвалио народу ускликујући: „Жијело Његово Височанство Књаз Никола и Његов Дом! Живи храбри црногорски народ!“ На се ту загрлио и пољубио са Њ.

В. Књазом Данилом и Њ. Свјетлости Књазом Мирком, уз ново најодушевљеније акламирање народа. За тим се изашла на балкон Њихова Височанства Господар Књаз и Књагиња са свом Својом Децом и Зетовима и одушевљено клицање као да није мислило преставати, али киша и ура од обједна прекиде га.

У подне је у Двору био фамилитарни објед. По обједу су Високи Младенци одили у аустро-угарску легадију да посјете г. Кућинског и његову госпоњу. Па се стао справљати њихов срећан полазак.

Пред Двором су били искупљени наши великодостојници, а народ је био изашао на пјачу и главном улицом да пожели Младенцима срећан пут.

У сат и по послје подна био је дирљив растанак у Двору. Његово Височанство Господар, Његово Височанство Књаз Данило и Његова Свјетлост Књаз Мирко испратили су Високе Младенце до кола, и ту су се најљубазније с њима опростили, и кренуше испраћени свирањем музике њемачке химне, најодушевљенијем клицањем, и најтоплијем добријем жељама сваког племенитог срца, да нашу добру Књагињуцу Ану прати свуда Божији благослов и свака добра срећа.

У привјем колима били су срећни Младенци, који су очевидно тронуте отпоздрављали народ с једне и друге стране, куда су пролазили, па је слиједила у осталијем колима пратња Њихова и г. Славо Ђурковић, адјутант Његовог Височанства, који је био аташиран Њ. В. Књазу Батенбершком, и који га је одпратио до Котора, гдје је Високе Младенце чекао италијански параброд „Бари“, који их је одвезао у Бари.

Послије Њиховог одласка народ је испред Двора акламирао Њихова Височанства.

Његово Височанство Господар управо је следећу депешу:

A La Majestè la Reine et Impératrice
London, Windsor.

Les jeunes mariés, après la bénédiction nuptiale d'après les rites de notre religion et de la religion évangélique viennent de quitter Cetignè. Leur bonheur est assuré étant sous la haute protection de Votre Majestè dont la gracieuse bienveillance nous touche tous profondément.

Nicolas.

Њез. Величанству Краљици и Царици
Лондон, Виндзор.

Младенци, послје брачног благоговља по обреду наше религије и религије евангелске, оставише Цетиње. Њихова је срећа обезбјеђена под високом заштитом Вашег Величанства, чије милостиво благовољење свијех нас дубоко дира.

Никола.

У вечер у 7½ био је у Двору велики објед, на који су били позвани великосудија, бригадири, остали главари и својта Њиховијех Височанства.

Биле су двије велике трпезе: за једном је била Њезино Височанство Књагиња са госпођама и великосудијама; а за другом Његово В. Господар са осталијем гостима. По народном обичају око трпеза нудили су госте Њ. С. Књаз Мирко, г. вој. Божо Петровић, г. вој. Ц. Ц. Петровић и г. Марко Петровић.

Прву је чашу пио Његово В. Господар у здравље Црногораца, а другу у здравље Његовог Величанства Цара Николе II, поводом Његовог рођендана, који се исти дан славио. Бурно одушевљено клицање: „Живи!“ одазвало се овој здравици. Његово В. Господар надостао је ускликом: „Ура, ура, ура!“ ком су се сви гости придружили. Г. војвода Јазар Сечица подигао је чашу у здравље Његовог Височанства Госпо-

дара, а г. војвода Јакић Војводић у здравље Њезиног Височанства Књагиње уз одушевљене усклике присутнијех гости: Живјели!

За вријеме вечере свирала је војена музика. Високи Домаћини жалили су што киша није допустила да се првреди која трпеза на отвореном пољу за народ, па су у 9 сати најмилостивије отпустили своје госте.

О ЧЕСТИТОМ ВЕНЧАЊУ

Њезине Свјетлости Књагињице

АНЕ ПЕТРОВИЧ-ЊЕГОШ

с Његовом Свјетлости Књазом

ФРАНЦ-ЈОСИФОМ БАТЕНБЕРГОМ

На Цетињу VI маја

1897.

Сретна ћери, сретног дома
Витешкога, Књажевокога,
Пођи и ти: — подј руку
Сину дома Хесенскога;
Дома славом обасјана,
И витештвом свјету знана!...

Ти си цвијет наших гора;
Ти се такмиш с рајском вилом:
По љепоти и доброти,
И по срцу врлом, милом;
Ти си дика чара пуна,
Ти узора сваког круна. —

Пођи, пођи, — Књагињице,
Као ружа одабрана:
Да ни с тобом замирише
Германије свака страна!...
Пођи звјездо, — да сваки живи
Бајности се твојој диви!...

Јунаци су Батенберзи
На јуначком окршају:
Они умом, и мишицом,
И исконим племством сјају;
У сроству су с највећима
Европскијем дворовима. —

А и ти си збр-одива
Од кољена витешкога,
Ђерка Оца великана
И народа јуначкога,
Који се је знао борит:
Нову Шпарту себи створит. —

Нека дакле вишњи Господ
Вјенце наше благослови:
Да и од вас рађају се
Сами сиви Соколови;
Врједни својих приједака:
Углед својих потомака!...

Хајде, пођи — Књагињице:
У путу ти срећа била;
Твог анђела Хранитеља
Штитила те моћна крила:
С војном живећ у љубави;
Била њему цвијет убави!...

Пођи у свјет — у крај туђи:
Приљуби се новом дому;
Буд' му вјерна и одана,
Ка' и дичном Књазу свому:
Ал' остани и пак тврда
Ђер крвавих ових брда! —

Душевно одани

Ј. Сундечић.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ

— Њезино Величанство Енглеска Краљица Викторија одговорила је из Виндзора на горњу депешу Њ. В. Господара следећом:

Prince de Montenegro

Cettinje

Je remercie Votre Altesse de tout coeur de l'aimable dépêche qu'elle m'a envoyè après le départ du jeune couple et Je forme bien des vœux affectueux pour le bonheur des chers nouveaux mariés. Je me rejouis de voir prochainement votre fils et votre fille la Princesse de Naples. Je prie votre Altesse d'offrir mes hommages affectueux à la Princesse et à vos filles.

Victoria R. I.

Књазу Црне Горе

Цетиње

Из свега срца захваљам Вашем Височанству на љубазној депеши, што сте ми управили послје одласка младог пара и ја уздижем најсрдачније молитве за срећу драгијех младенаца. Радујем се, што ћу брзо видјети вашег сина и вашу кћер Књагињу Напуљску. Молим Ваше Височанство да предате моје срдачне поклоне Књагињи и вашој дјечи.

Викторија Краљица Царица.

— Поводом дана рођења Његовог Величанства Цара Николе II, 6-ог маја, у 4 сата послје подна, било је благодарјење у манастирској цркви. Чинодјејствовао је Високопреосвештени Митрополит г. Митрофан са мјеснијем свештенством. Били су присутни Њихова Височанства Господар Књаз и Књагиња Милена, Њихова Царска Височанства: Велики Књаз Петар, Велика Књагиња Милена, Књаз Ђорђе Романовски, Војвода Јајхтембершки, и Књагиња Стане Романовска, Војвођкиња Јајхтембершка, Његова Свјетлост Књаз Цетар Карађорђевић, Његово Височанство Књаз Престолонаследник, Њихове Свјетлости Књаз Мирко и Књагињица Кеенија, дипломатско тијело, наши великодостојници, начелница дјенојачког института гђица Мертваго, г. цуковник Сумаровов са госпођом, и много народа.

— Његово Височанство Господар одликовао је пратњу Његове Свјетлости Књаза Батенбершког: г. грофа Александра Ербах-Шенберга поручика хесенске драгонске регименте, I-ијем степеном Данилова реда; г. Менгеса, кабинетског савјетника, II-ијем степеном истога реда; г. дра Хагена, пастора, и г. од Брушчића, капетана у хесенском пјешачком пуку бр. 115 — III-ијем степеном истога реда.

— Његово Величанство Краљ Александар I. изволио је одликовати: г. командира Мехмед-бега Ресулбековића и г. Влака Вонковића командира перјаничког III-ијем степеном Такоског реда, г. официра Мила Церовића IV-ијем степеном истога реда, а перјанике Крета Врбицу и и Јакова Алексећа V-ијем степеном истога реда, што накнадно доносимо.

— Краљевска Италијанска Влада наредила је Њ. Пр. г. Маркизу Кастилјанку, свом изванредном посланику и опуномоћеном министру на Цетињу, да поднесе Његовом Височанству Господару и Високим Младенцима, њезина најсрдачнија честитања. Будући да је Њ. Пр. задригана својих домаћи послова ради у Риму, то је налог своје високе Владе телеграфично извршено, у најсимпатичнијим изразима, преко нашег Министра иностраних дјела, који му је истим путем и захваљно.

— Г. П. Денре, министар француски при Књ. Двору, примио је особити налог од стране његове Владе, да поднесе Њ. В. Књазу Николи најтоплија честитања од стране г. Председника Републике и француске Владе, приликом сретног венчања Њ. Св. Књагињице Ане са Њ. В. Књазом Францом-Јосифом од Батенберга. Г. Денре у парчићој приватној аудјенцији извршио је код Њ. В. Господара своју мисију.

ДОПИСИ

Затријечач, 30. Априла 1897 године. Пресвјетли барски прабискуп Шимиу Милиновић, отпочео је текућег прољећа канонично позвати повјерену му Дијецезу. Од 25 до 28 ов. мј. пробавио је Пресвјетли у Подгорици. Истог је дана стигао на 11. сати пр. подне у Фуздлину гдје га је срио капетан Марол Марков са неколико Затријечача — те га допратили до цркве у Стјепон (Затријечач.)

На 1½ сахат по подне дошао је Пресвјетли у Никмароше, ђе га је очекивао с ђацима мјестни учитељ, и чим је дошао до ђачке летије, изговорио је Никола

